

BÖLÜM 4

VERGİLER VE EKONOMİK BÜYÜME: OECD ÜLKELERİ İÇİN BİR ANALİZ

İlyas KARABIYIK¹

Kurtuluş Bozkurt²,

M. Özgür YANARDAĞ³

1. GİRİŞ

Vergiler bir devletin en önemli kamu finansman araçlarından birini teşkil etmektedir. Bunun yanı sıra devletin ekonomik kaynak tahsisi üzerindeki en önemli müdahale araçlarından birini de vergiler oluşturmaktadır. Bu bağlamda literatüre bakıldığında vergilerin ekonomik değişkenler üzerinde olumlu etkileri olduğunu vurgulayan çalışmalar olduğu gibi, olumsuz etkilerinin de olduğunu vurgulayan çalışmaların olduğu görülmektedir. Diğer taraftan vergilerin etkilediği en önemli ekonomik değişkenlerden biriside ekonomik büyümedir. Özellikle vergilendirmenin uzun dönemde ekonomik büyüme üzerinde çok önemli etkilerinin olduğunu vurgulayan çok sayıda literatürde çalışma mevcuttur.

Bu çalışmada, Türkiye'nin de içerisinde yer aldığı OECD ülkeleri için vergi gelirleri ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiler uygulamalı olarak analiz edilmiştir. Çalışmanın yöntem kısmında panel veri analizi kullanılmıştır. Vergiler ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin analiz edildiği ülkeler ise OECD Veri Tabanlarından sağlıklı verilerine ulaşılabilen Türkiye'nin de içinde yer aldığı 32 OECD ülkesidir. Söz konusu bu ülkeler sırasıyla; Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Güney Kore, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İsrail, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, İzlanda, Kanada, Litvanya, Letonya, Lüksemburg, Macaristan, Norveç, Polonya, Portekiz, Slovakya, Türkiye, Yeni Zelanda, Yunanistan'dır. Analiz dönemi ise 1995-2017 olarak belirlenmiştir.

¹ Doç. Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Ekonomi Bölümü, ilyashasanoglu@gmail.com

² Doç. Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Ekonomi Bölümü, kurtulus.bozkurt@adu.edu.tr

³ Doç. Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Ekonomi Bölümü, ozguryanardag@adu.edu.tr

büyümeyi arttıracak şekilde düzenlenmesi, mali disiplinden taviz verilmemesi, ekonomik büyümenin sağlanması ile birlikte vergi gelirlerini diğer makroekonomik dengeleri bozmadan daha kaliteli ve istikrarlı hale getirilmesi de bir politika önerisi olarak dile getirilmektedir.

KAYNAKÇA

- Arnold, J. (2008). Do tax structures affect aggregate economic growth? empirical evidence from a panel of OECD Countries. *Economics Department Working Papers*, No. 643 ECO/WKP(2008) 51, 1-28.
- Arnold, J., Brys, B., Heady, C., Johansson, A., Schweltnus, C. and Vartia, L. (2011). Tax policy for economic recovery and growth, *The Economic Journal*, 121 (550), 59-80.
- Atems, B. (2015). Another look at tax policy and state economic growth: The long-run and short run of it, *Economics Letters*, 127, 64-67.
- Breusch, T. S. and Pagan, A. R. (1980). The lagrange multiplier test and its applications to model specification tests in econometrics. *Review of Economic Studies*, 47.
- Browning, E. K. and Browning, J. M. (1983). *Public finance and the price system*, New York: Macmillan Publishing Inc.
- Creddy, J. and Gemmell, N. (1982). The built-in flexibility of progressive income taxes: a simple model, *Public Finance*, 37, 362-371.
- Dumitrescu, E-I. and Hurlin, C. (2012). Testing for Granger non-causality in heterogeneous panels. *Economic Modelling*, 29(4): 1450-1460.
- Furceri, D. and Karras, G. (2008). Tax changes and economic growth: Empirical evidence for a panel of OECD countries, OECD, ECB Public Finance Workshop Frankfurt, 1-29.
- Gemmell, N., Kneller, R. and Sanz, I. (2014). The growth effects of tax rates in the OECD, *Canadian Journal of Economics*, 47 (4), 1217-1255.
<https://stats.oecd.org/>
- Kirmanoglu, H. (2009). *Kamu ekonomisi analizi*, İstanbul: Beta Yayınları.
- Lee, Y. and Gordon, R. H. (2005). Tax structure and economic growth, *Journal of Public Economics*, 89, 1027-1043.
- Marsden, K. (1983). Links between taxes and economic growth: some empirical evidence, *World Bank Staff Working Paper*, No:605, 1-52.
- Ormaechea, A. and Yoo, J. (2012). Tax composition and growth: A broad cross-country perspective, *IMF Working Paper*, WP/12/257, 1-35.
- Padovano, F. and Galli, E. (2001). Tax rates and economic growth in The OECD countries (1950-1990), *Economic Inquiry*, 39 (1), 44-57.
- Pedroni, P. (1999). Critical values for cointegration tests in heterogeneous panels with multiple regressors. *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, 653-670.
- Pedroni, P. (2004). Panel cointegration: asymptotic and finite sample properties of pooled time series tests with an application to the ppp hypothesis. *Econometric Theory*, 20 (3), 597-625.
- Pesaran, M. H. (2004). General diagnostic tests for cross section dependence in panels, *Cambridge Working Papers in Economics*, No: 0435.
- Pesaran, M. H., Yamagata, T. (2008). Testing slope homogeneity in large panels, *Journal of Econometrics*, 142 (1), 50-93.
- Sağbaşı, İ. (2010). *Vergi teorisi*, Ankara: Ece Matbaası.
- Sanza, S. D., Bellaay, M. and Graziano, G. (2013). Tax structure and economic growth: A Panel Cointegrated VAR Analysis
- Saraç, T. B. (2015). Vergi yükü ve ekonomik büyüme ilişkisi: Türkiye örneği, *Maliye Dergisi*, 169, 21-35.